

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2121/2019
30.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радмила Ђурков Коцољевац, адвокат из ..., против туженог НИС АД Нови Сад из Новог Сада, чији је пуномоћник Миодраг Војиновић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 493/18 од 01.02.2019. године, у седници одржаној 30.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 493/18 од 01.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 306/15 од 10.11.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се поништи решење о отказу уговора о раду туженог .. од 14.04.2015. године, те да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 165.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 493/18 од 01.02.2019. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Панчеву П1 306/15 од 10.11.2017. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог до 15.04.2015. године, када му је престао радни однос као вишку запослених на основу решења о отказу уговора о раду од 14.04.2015. године. Тужилац је обављао послове ... у Служби за дигитализацију архиве у Одељењу за дигитализацију. По прибављеном мишљењу и предлогу Националне службе за запошљавање и Јединствене синдикалне организације, у складу са Колективним уговором бр. 3 од 17.12.2014. године, тужени је донео Програм решавања вишка запослених дана 23.03.2015. године. Промењен је Правилник о организацији и систематизацији послова од 23.11.2012. године, и то дана 02.04.2015. године доношењем 551. измене и допуне претходног Правилника и том изменом укинута је Служба за дигитализацију архиве у Дирекцији за управљање документима, као и тужиочево радно место ... у овој служби. Програмом решавања вишка запослених, у члану 6. прописано је да посебну заштиту од проглашења вишка запослених уживају запослени за време трудноће, породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, као и представници синдиката који уживају посебну заштиту од проглашавања технолошким вишком и премештају се на друге одговарајуће послове. Пре доношења решења о отказу уговора о раду, тужиоцу је исплаћена опремнина.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одбили захтев за поништај решења којим је тужиоцу отказан уговор о раду, налазећи да је спорно решење законито.

Према члану 179. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/14), послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то, ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањеног обима посла. Поступак који је послодавац дужан да спроведе приликом оглашавања запослених технолошким вишком прописан је чл. 153 – 157. Закона о раду. Чланом 158. став 1. наведеног закона прописана је обавеза послодавца да пре отказа уговора и радупо овом основу запосленом исплати отпремнину у висини утврђеној општим актом или уговором о раду.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду, као и захтев тужиоца за враћање на рад. Наиме, тужени је у сарадњи са синдикатом и Националном службом за запошљавање донео Програм решавања вишка запослених и истовремено је изменом Правилника о организацији и систематизацији послова од 02.04.2015. године укинута радно место на коме је тужилац био распоређен, јер је укинута цела Служба за дигитализацију архиве у Дирекцији за управљање документима. Нису постојала слободна непопуњена радна места на којима би тужилац могао бити распоређен према својим квалификацијама. Тужени није могао да

обезбеди тужиоцу преквалификацију или доквалификацију, као ни рад код другог послодавца. Пре отказа уговора о раду, тужиоцу је исплаћена отпремнина из члана 158. Закона о раду. Из наведених разлога, правилна је оцена нижестепених судова да је отказ уговора о раду законит на основу члана 179. став 5. тачка 1. и чл. 153. – 160. Закона о раду. Околност што је тужени ангажовао за рад друга друга лица преко лизинг компанија није од утицаја на законост решења о отказу, јер на тај начин није заснован радни однос код туженог, већ су та лица у радном односу код услужних предузећа, због чега су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Супротно ревизијским наводима, тужилац није уживао посебну заштиту од отказа иако је решењем НЗС утврђен статус тужиоца као особе са инвалидитетом. Ово из разлога што је послодавац дужан да запосленом – особи са инвалидитетом обезбеди обављање послова према радној способности у складу са законом. Уколико послодавац не може запосленом да обезбеди одговарајући посао, запослени се сматра вишком, јер је услед технолошких, економских и организационих промена престала потреба за обављањем одређеног посла, на шта упућују одредбе члана 101, 102. и 179. Закона о раду.

Како је утврђено да је оспорено решење о престанку радног односа тужиоцу законито, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили захтев за враћање на рад, применом члана 191. став 1. Закона о раду.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић